

Totta vai tarua ilmastonmuutoksesta -väittämät

Helpot:

Junalla matkustaminen on ympäristöystävällisempää kuin omalla autolla matkustaminen.

(totta)

Kännykän saa ladattua auringonvalolla.

(totta: Aurinkovoimalla toimivia latureita on käytössä erityisesti maissa, joissa pistorasioita ei ole niin tiheässä kuin Suomessa.)

Ilmastonmuutos ei vaikuta Suomen ilmastoon.

(tarua)

Ei ole väliä, mihin roskikseen heittää banaaninkuoren.

(tarua)

Ilmastonmuutos vaikuttaa myös eläimiin.

(totta)

Keskitasoiset:

Hiilidioksidi on aina vaarallista.

(tarua: hiilidioksidi on elämälle välttämätöntä)

Kierrättäminen on tärkein tapa, jolla yksittäinen ihminen voi torjua ilmastonmuutosta.

(tarua: Jätteiden oikea käsittely on tärkeää, mutta vielä tärkeämpää on se, ettei hankita turhaa tavaraa, sekä energiankulutukseen ja ruokailuun liittyvät valinnat.)

Kasvihuoneilmiö on ollut olemassa jo ennen ihmistä.

(totta)

Yksien farkkujen valmistukseen kuluu 100 litraa vettä.

(tarua: Farkkujen valmistukseen kuluu noin 10 000 litraa vettä, koska puuvillan kasvatus vaatii paljon kastelua.)

Maatalous on suurin kasvihuonepäästöjen aiheuttaja.

(tarua: energiantuotanto on)

Merien saastuminen ei vaikuta ilmastonmuutokseen.

(tarua: Ilmastonmuutos tuhoaa merien planktonia, joka sitoo paljon hiilidioksidia ja tuottaa happea ja hillitsee näin ilmastonmuutosta.)

Kotimainen ruoka on aina ilmastoystävällisempää kuin ulkomainen.

(tarua: riippuu ruoasta)

Vaikeat:

Kaikki maailman ihmiset voivat vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen yhtä paljon.

(tarua: Ilmastonmuutoksen merkittävimpiä syyllisiä ovat vaurauden teollisuusmaiden kasvihuonepäästöt. Niissä asuvat ihmiset, kuten suomalaiset, ovat hyödyntäneet maapallon yhteistä ilmakehää enemmän kuin oman osansa. Siksi vauraissa maissa asuvilla ihmisillä on suurempi vastuu ilmastonmuutoksen hillitsemisessä. Raha ja korkea elintaso luovat myös tehokkaimmat mahdollisuudet siihen.)

Ilmastonmuutos on ihmisoikeuskysymys.

(totta: Ilmastonmuutos ei vaikuta kaikkien elämään samalla tavalla tai yhtä paljon. Ilmastonmuutosta on hillittävä tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti, jotta epätasa-arvoisessa asemassa olevien ihmisten oikeudet voivat toteutua.)

Sademetsien tuhoutuminen ei vaikuta Suomeen.

(tarua)

Suomi ei voi valtiona vaikuttaa ilmastonmuutokseen.

(tarua)

Ilmakehän hiilidioksidipitoisuuden lisääntymisen aiheuttama ilmastonmuutos jatkuu 1000 vuotta sen jälkeen, kun päästöjen tuottaminen loppuu.

(totta)

Lähteitä:

Center for Climate and Energy Solutions 2020.

<https://www.c2es.org/content/international-emissions/>

Ertimo, Laura & Mari Ahokoivu 2019. *Ihme ilmat! Miksi ilmasto muuttuu?* Helsinki: Into Kustannus.

Luokanopen ilmasto-opas 2019. <https://luokanopenilmasto-opas.fi/ilmastonmuutos/alakoululaiselle/>

Plan International 2019. https://plan.fi/sites/default/files/plan_images/ylakoulun_ja_toisen_asteen_aamunavaukset.pdf

Ulkoministeriö 2020. <https://maailma2030.fi/kysely/>